

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»

Укладач програми навчальної дисципліни завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, д. держ. упр., професор Лозинська Т. М.

Програма навчальної дисципліни «Публічне управління» складена відповідно до освітньо-професійної програми Зв'язки з громадськістю спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-прикладні основи процесу досягнення національних цілей та інтересів шляхом організації діяльності суб'єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів влади та органів місцевого самоврядування.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна професійної підготовки обов'язкової частини тісно пов'язана з навчальними дисциплінами «Теорія державного управління», «Регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», які вивчалися раніше.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни – надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань з питань публічного управління та практичних вмінь і навичок щодо застосування принципів, методів, технологій та процедур управління об'єктами публічної сфери; формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного управління, зокрема, органу державної влади та органу місцевого самоврядування.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни: сприяння засвоєнню теоретичних основ публічного управління – його сутності, принципів і механізмів; опануванню технологіями та процедурами публічного управління; набуттю навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери, зокрема, органів місцевого самоврядування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

загальні:

– здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

– здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

– вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

фахові:

– здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;

– здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-

етичних норм поведінки;

- здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати;
- здатність впроваджувати інноваційні технології.

1.4. Програмні результати навчання:

- знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;
- знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов;
- застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин 7,0 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Публічне управління як системне суспільне явище.

Основні підходи до розуміння публічного управління та його еволюція. Предметна сфера публічного управління. Методологічна основа публічного управління. Співвіднесення понять «управління» та «адміністрування». Принципи та функції публічного адміністрування. Розвиток ідей управління суспільством. Публічне управління як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Тема 2. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного управління.

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Взаємозв'язок правової держави та громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Інституційна основа та види громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному управлінні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 3. Публічне управління та влада.

Феномен влади. Публічна влада та публічне управління. Влада як фундаментальна основа публічного управління. Механізм взаємодії влади та публічного управління. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.

Тема 4. Публічне управління та муніципальна публічна влада.

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого

самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного управління.

Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування.

Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 5. Закономірності, форми, методи та стилі публічного управління.

Управління суспільством – головне призначення публічного управління. Загальний закон соціального управління – залежність управлінського впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного управління. Загальносистемні методологічні принципи публічного управління. Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного управління.

Тема 6. Публічне управління як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

Управлінське рішення як наукова категорія. Взаємодія суб'єктів публічного управління в процесі прийняття управлінських рішень. Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей. Методи прийняття управлінських рішень. Фактори впливу та обмеження щодо прийняття управлінських рішень. Моніторинг виконання рішень.

Тема 7. Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного управління.

Форми реалізації влади в публічній сфері. Форми правління, чинники впливу на форму правління. Чинники впливу на форми правління. Система виконавчої влади в Україні. Управлінські зв'язки в системі виконавчої влади. Причини низької ефективності виконавчої влади в Україні. Ресурси публічного управління. Людські ресурси. Матеріальні та фінансові ресурси. Інформаційні ресурси. Технології публічного управління. Е-урядування.

Тема 8. Бюрократія в системі публічного управління.

Бюрократія як наукова категорія. Основні ознаки та атрибути бюрократії. Теорія бюрократії М.Вебера. Рациональність бюрократії в теорії М. Вебера. Бюрократія та ефективність управління. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії. Бюрократія та демократизація суспільства. Політизація вищого чиновництва. Бюрократизація публічної служби.

Тема 9. Корупція та протидія корупції в публічному управлінні.

Поняття корупції та корупційних дій. Соціально-економічні та політичні наслідки корупції. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції. Заходи запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий,

морально-психологічний. Суб'єкти протидії корупції.

Тема 10. Результативність та ефективність публічного управління.

Поняття результативності та ефективності публічного управління. Критерії результативності та ефективності публічного управління. Фактори впливу на результативність та ефективність публічного управління. Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного управління. Моделі ефективної діяльності публічних адміністрацій. Напрями підвищення ефективності публічного управління. Контрактна система та неокорпоративізм.

3. Рекомендовані джерела інформації

1. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : монограф. К.: Вид-во УАДУ, 2000. 340 с.
2. Бутирська Т. О., Дзвінчук Д. І. Теоретико-методологічні основи державного будівництва: монограф. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 176 с.
3. Дзюндзюк В.Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монограф. Х. : ХарРІ УАДУ «Магістр», 2003. 236 с.
4. Кальниш Ю. Г., Лозинська Т. М., Тимцуник В. І. Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. Полтава: РВВ ПДАА, 2015. 280 с.
5. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні і практичні аспекти: монограф. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. 289 с.
6. Мануїлова К. В. Традиція децентралізації публічної влади в Україні: від розпізнавання до конструювання: монограф. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2018. 332 с.
7. Посібник для державного службовця з питань запобігання корупційних діянь / уклад. С. М. Серьогін, О. Л. Молошна, В. В. Баштанник та ін. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2009. 136 с.
8. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
9. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1700-18>.
10. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
11. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
12. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монограф. / за заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха та інш.; Запор. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.